

UCHWAŁA NR XX/125/2025
RADY GMINY W PUSZCZY MARIAŃSKIEJ

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Puszcza Mariańska na lata 2026– 2030.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r., poz. 1153) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r.,poz. 1673) Rada Gminy w Puszczy Mariańskiej uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Puszcza Mariańska na lata 2026–2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Puszcza Mariańska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Pietras

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ
OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE PUSZCZA MARIAŃSKA
NA LATA 2026-2030

Puszcz Mariańska, 12 grudzień 2025 r.

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. SŁOWNICZEK	6
3. LOKALNA DIAGNOZA ZJAWISKA	7
4. ANALIZA SWOT	9
5. PROGRAM.....	11
5.1. CEL STRATEGICZNY PROGRAMU	11
5.2. ZADANIA I CELE SZCZEGÓŁOWE	11
5.2.1. ZADANIA I CELE ZESPOŁU	11
5.3. CELE SZCZEGÓŁOWE	15
6. ZAMIERZONE ZMIANY EFEKTÓW REALIZACJI PROGRAMU	18
7. ODBIORCY PROGRAMU.....	20
8. REALIZATORZY PROGRAMU	20
9. TERMIN REALIZACJI.....	20
10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	20
11. MONITORING PROGRAMU.....	21
12. EWALUACJA PROGRAMU.....	21
13. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	22
14. PODSUMOWANIE	22

1. WSTĘP

Stosownie do art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r., poz. 1673) :

przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Zadaniami priorytetowymi dla Rady i władz Gminy jest tworzenie warunków do pełnego, osobistego rozwoju każdego mieszkańca Gminy Puszcza Mariańska oraz przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, naruszającym zarówno dobro jednostki, jak i rodziny. Mając na uwadze wzrost poczucia bezpieczeństwa w rodzinach, wskazano opracowanie i realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej ma służyć podjęciu celowych i skoordynowanych działań na rzecz zapobiegania przemocy domowej na terenie Gminy Puszcza Mariańska.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025r., poz. 1214 z późn. zm.),

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 poz. 1673),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13-września 2023r w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz.U. z 2023 poz.1870)
- Niewymienione akty prawne, a mające wpływ na realizację Programu.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w art.6 ust. 2 jako zadania własne gminy określa:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Są to dla gminy zobowiązania ustawowe, ale główną przesłanką do tworzenia programów przeciwdziałania przemocy domowej będzie zawsze dobro mieszkańców i ochrona rodziny. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 zgodny jest z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, przyjętym Uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. (M.P. poz. 1232 z 15 listopada 2023r.)

Przyjęte w Programie zadania odnoszą się do następujących obszarów działania:

- **edukacja** – upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy, jego skutków oraz możliwości pomocy,
- **profilaktyka** – promowanie wartości rodzinnych, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, kształtowanie stylu życia bez przemocy,
- **interwencja** – reagowanie wobec aktów przemocy, ochrona osób doznających przemocy, izolacja osób stosujących przemoc, podjęcie środków prawnych wobec osób stosujących przemoc,

- **wspieranie** – przeciwdziałanie izolacji społecznej osób doznających przemocy, poczuciu osamotnienia i bezradności, uświadamianie praw i możliwości rozwiązania problemu przemocy, udzielenie profesjonalnej pomocy specjalistycznej: psychologicznej, prawnej, socjalnej.

Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar 1:

Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Cel:

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Obszar 2:

Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel:

zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Obszar 3:

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel:

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Obszar 4:

Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel:

Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej ma za zadanie skierowanie uwagi mieszkańców Gminy Puszcza Mariańska na zjawisko przemocy domowej. Podejmowane działania mają przerwać stosowanie przemocy, zminimalizować jej skutki, a w konsekwencji doprowadzić do poniesienia odpowiedzialności przez osoby stosujące przemoc domową.

Istotne są wszelkie działania mające na celu promowanie wartości rodzinnych, szeroką edukację w zakresie skutków każdego rodzaju przemocy oraz zachęcanie do stylu życia bez przemocy, w każdej dziedzinie funkcjonowania społecznego.

Głównym celem Programu jest ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Puszcza Mariańska, przy zaangażowaniu organizacji i instytucji samorządowych, państwowych, prywatnych oraz organizacji pozarządowych. Program zawiera cele i zadania dla różnych służb działających na rzecz mieszkańców gminy. Wyznacza działania, które należy podjąć w zakresie profilaktyki i edukacji, a także interwencji w przypadku ujawnionej przemocy domowej, pomocy i ochrony ofiar oraz wytycza kierunki oddziaływań wobec sprawców. Wskazuje instytucje i organizacje odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań.

2. SŁOWNIK

Ilekoć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

- *Przemocy domowej* - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- *Osobie doznającej przemocy domowej* - należy przez to rozumieć: małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków, rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków, osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i

ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków, osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, małoletniego - wobec których jest stosowana przemoc domowa;

- *Osobie stosującej przemoc domową* - należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa w pkt 2;
- *Świadku przemocy domowej* - należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.
- *Programie* – należy przez to rozumieć Gminny Program Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030

3. LOKALNA DIAGNOZA ZJAWISKA

Identyfikując problem należy zwrócić uwagę na fakt, iż województwo mazowieckie jest regionem wewnątrznie bardzo zróżnicowanym. Analizując problem przemocy domowej, możemy również dopatrzeć się znacznych różnic między poszczególnymi obszarami. Regiony bardziej rozwinięte gospodarczo, o wyższym standardzie życia mieszkańców, wykazują wprawdzie większe nasilenie zjawiska przemocy, ale także bogatsze zasoby i większe możliwości jej przeciwdziałania. Sytuacja w małej miejscowości będzie zupełnie inna niż w dużej, dlatego ten rodzaj i rozmiar udzielonej pomocy powinien być dostosowany do warunków funkcjonowania tej konkretnej społeczności.

Należy pamiętać, iż przemoc domowa niesie za sobą poważne i długofalowe konsekwencje zarówno dla osób jej doznających, jak i osób stosujących przemoc oraz całego społeczeństwa. U osób doznających prowadzi do zaburzeń psychicznych (depresja, lęk, PTSD), problemów zdrowotnych, utraty poczucia bezpieczeństwa, a w przypadku dzieci – zaburzeń rozwojowych i trudności w budowaniu relacji w dorosłości. Może też skutkować izolacją społeczną i uzależnieniami.

Dla osób stosujących przemoc brak reakcji otoczenia i systemu może utwierdzać ich w przekonaniu o bezkarności, co sprzyja eskalacji przemocy. W skali społecznej przemoc domowa generuje ogromne koszty – zdrowotne, społeczne i ekonomiczne – oraz osłabia fundamenty lokalnych wspólnot. Świadczenie przemocy domowej, zwłaszcza dzieci, doświadczają konsekwencji emocjonalnych i psychicznych, nawet jeśli sami nie są osobami bezpośrednio doznającymi przemocy. Życie w atmosferze ciągłego napięcia, strachu i

zagrożenia może prowadzić do stanów lękowych, zaburzeń koncentracji, problemów w nauce, agresji lub przeciwnie – wycofania. Długotrwałe obserwowanie przemocy zaburza rozwój emocjonalny i może wpływać na powielanie szkodliwych wzorców w dorosłym życiu, zarówno w roli osoby doznającej przemocy, jak i osoby stosującej przemoc. Świadomość społeczna na temat przemocy domowej stopniowo rośnie, jednak nadal istnieją braki w wiedzy, a także silne stereotypy i uprzedzenia. Część społeczeństwa nadal postrzega przemoc jako „sprawę prywatną” rodziny, co prowadzi do bierności świadków i opóźnia reakcję instytucji. W wielu środowiskach przemoc psychiczna, ekonomiczna czy seksualna nie jest rozpoznawana jako forma przemocy, mimo że jest nią w świetle prawa.

Kampanie społeczne, edukacja i zmiany legislacyjne (np. obowiązek natychmiastowego odizolowania sprawcy od ofiary) przyczyniają się do poprawy sytuacji, ale nadal konieczne jest systematyczne wzmacnianie świadomości, szczególnie w małych społecznościach i wśród osób starszych.

Z wywiadów środowiskowych i spostrzeżeń pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej wynika, że zjawisko przemocy domowej jest tematem, który rzadko wychodzi poza rodzinę. Choć zjawisko istnieje, osoby doznające przemocy nie są chętne do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, mającej na celu rozpoznawanie sposobu stosowanej przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Nadal główną przyczyną zjawiska agresji są problemy związane z uzależnieniem od alkoholu. Ponadto można zauważyć, iż coraz częściej procedura

„Niebieskie Karty” wykorzystywana jest w postępowaniu rozwodowym. Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne.

Na podstawie Uchwały Nr LVII/334/2023 Rady Gminy w Puszczy Mariańskiej z dnia 29 września 2023 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego przyjęto działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Tryb, sposób powoływania i odwoływania członków zespołu powierzony został Wójtowi Gminy Puszcza Mariańska

Tabela 1 Dane o przemocy w rodzinie w Gminie Puszcza Mariańska

Kategoria	2022	2023	2024
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	35	39	48
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w okresie sprawozdawczym	11	16	21
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”	12	14	27

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej.

Wsparcie dla osób stykających się z przemocą w rodzinie udzielane jest także w formie **poradnictwa, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.**

Tabela 4 Działania Zespołu Interdyscyplinarnego/ Grup Diagnostyczno- Pomocowych w 2024 roku.

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę w 2024 roku							
Ogółem	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	GKRPA	Policja	Oświata	Żandarmeria Wojskowa	Asystent rodziny	Ochrona Zdrowia
22	9	0	12	1	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/ Przemocy Domowej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

- wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths);

- wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses);
- zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities);
- zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron, pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanej sfery.

Mocne strony

- silne więzi rodzinne,
- dobre rozpoznanie środowiska przez pracowników socjalnych,
- współpraca z policją, oświatą, zakładami opieki zdrowotnej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), kuratorami, organizacjami pozarządowymi,

Słabe strony

- brak gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej,
- brak specjalistów do pracy z rodziną,
- brak zaufania ze strony osób doświadczających przemocy do instytucji,
- brak wskazanego miejsca odizolowania osób stosujących przemoc,
- stereotypy funkcjonujące na temat przemocy domowej zarówno w środowisku lokalnym jak i wśród służb pomagających.

Szanse

- zmiany prawne umożliwiające niesienie skutecznej pomocy osobom zagrożonym przemocą domową,
- kształcenie kadry służb pomocy społecznej,
- zwiększenie wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy wśród społeczności lokalnej,
- pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym zjawiskiem.

Zagrożenia

- uzależnienia wśród członków rodzin zagrożonych/ dotkniętych przemocą,
- brak umiejętności pozyskania wsparcia,
- osamotnienie rodzin zagrożonych/ dotkniętych przemocą,

- brak akceptacji środowiska na ujawnianie problemów związanych z aktami przemocy

5. PROGRAM

5.1 CEL STRATEGICZNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, poprzez powstanie zintegrowanego systemu pomocy.

5.2 ZADANIA I CELE SZCZEGÓŁOWE

Zadanie 1

Działanie podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Celem zespołu jest szybsze i skuteczniejsze podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa, wstrzymanie zjawiska przemocy w rodzinie, a także planowanie i realizacja działań pomocowych w oparciu o diagnozę potrzeb.

5.2.1 Zadania i cele zespołu

Podstawowym celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest budowanie lokalnego systemu wsparcia instytucji i służb dla wypracowania formuły skuteczniejszej współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych, pracujących w gminie w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- a) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
- b) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,

- c) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku oraz ochronę osób doznających przemocy domowej,
- d) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonywania właściwym podmiotom,
- e) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- f) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.
- g) Powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- h) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym;
- i) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r.-Kodeks wykroczeń;

Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno-pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- a) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- b) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- c) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- d) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- e) wystąpienie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

- f) wystąpienie do Zespołu Interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971r.-Kodeks wykroczeń;
- g) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- h) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”
- i) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
 - 1. uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
 - 2. wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” ;
- j) informowanie przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Zadanie 2

Stworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Puszcza Mariańska

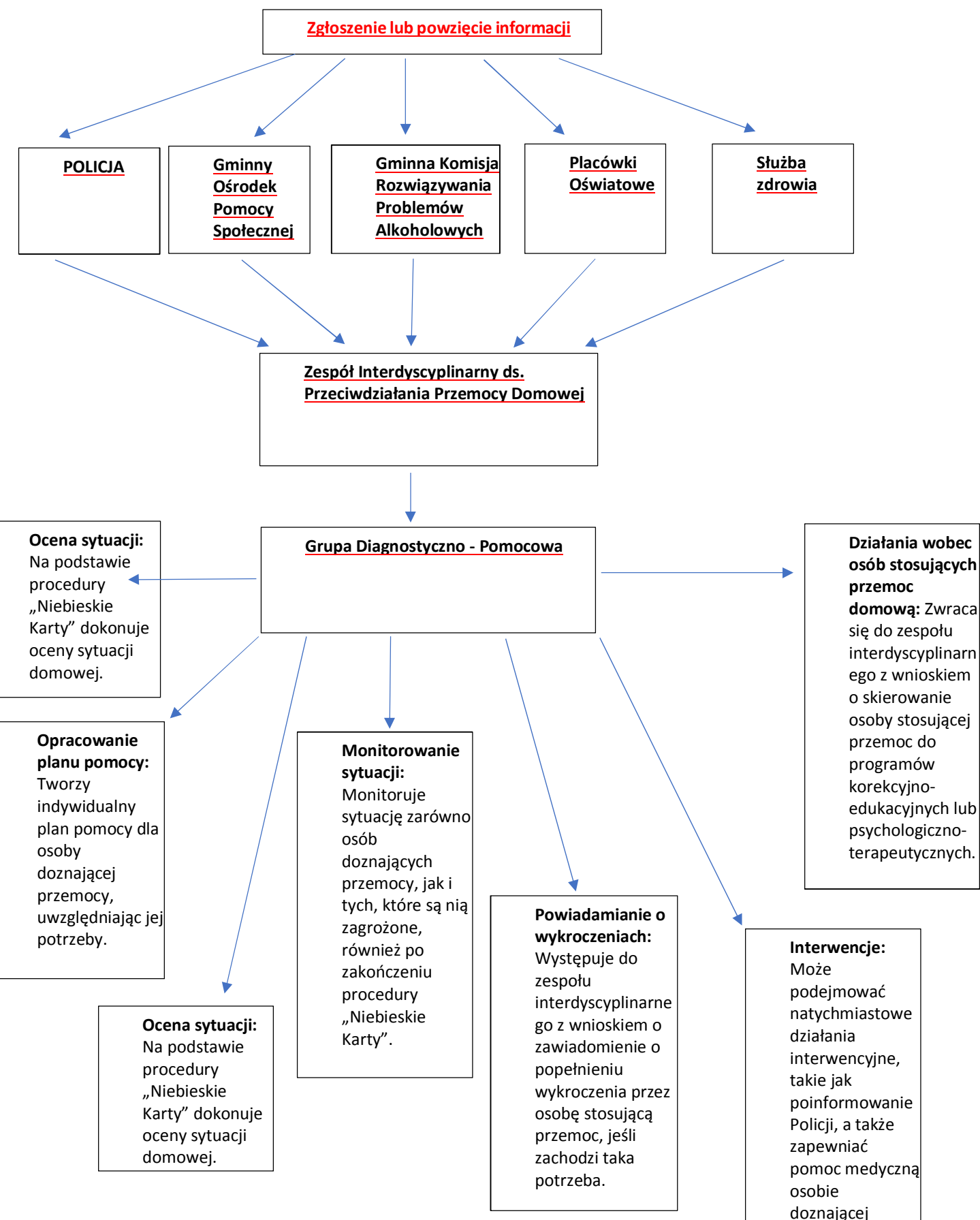
Podstawą prawną działania Zespołu Interdyscyplinarnego jest w szczególności :

- a) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U z 2024. poz. 1673),
- b) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.).

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej.

Zgodnie z art. 6 ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. System przeciwdziałania przemocy, oparty jest na współpracy Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej przy współpracy różnych instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej (GOPS), do którego należy obsługa administracyjna .

Poniższy schemat określa zasady współpracy Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Puszcza Mariańska .

5.3 CELE SZCZEGÓŁOWE

- **Pomoc zmierzająca do przerwania przemocy domowej oraz zmniejszenia negatywnych następstw występowania przemocy przez osobę stosującą przemoc domową.**

Lp.	ZADANIA	REALIZATORZY
1	diagnoza środowiska rodzinnego, monitorowanie sytuacji „rodzin trudnych”, systematyczne poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne i prawne, wsparcie w trudnych sytuacjach	szkoły, GOPS, Policja, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
2	indywidualne rozmowy z młodzieżą, u której wystąpiły zachowania związane z przemocą domową	szkoły, GOPS (porady psychologiczne), Policja, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
3	porady i konsultacje dla rodziców, którzy doświadczają aktów przemocy bądź sami są jej sprawcami	szkoły, GOPS, Policja, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
4	monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach (przyczyny)	Szkoły, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
5	wzmacnianie poczucia własnej wartości u dzieci i młodzieży	szkoły, GOPS, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
6	uczenie nabywania umiejętności wyrażania potrzeb oraz porozumiewania się z otoczeniem, przekazywanie wiedzy o sposobach radzenia sobie z lękiem, stresem	szkoły, GOPS, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
7	współpraca z lekarzem i pielęgniarką szkolną	szkoły, służba zdrowia, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
8	czynny udział w pracy z rodzinami zagrożonymi przemocą w ramach zespołu interdyscyplinarnego	Policja, , służba zdrowia, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa
9	prowadzenie rozmów profilaktyczno- ostrzegawczych ze sprawcami przemocy, w szczególności w zakresie odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne	Policja, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa

- **Powstrzymywanie procesu stosowania przemocy przez osobę stosującą przemoc domową.**

Lp.	ZADANIA	REALIZATORZY
1	stosowanie działań w ramach procedury „Niebieska Karta”	Policja, GOPS, Sąd, szkoły, służba zdrowia
2	stosowanie wobec uzależnionych osób stosujących przemoc procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego	GKRPA, Policja, GOPS
3	stosowanie wobec osoby stosującej przemoc domową sądowego zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonym lub zbliżania się do niego oraz nakazu opuszczenia lokalu	Policja, Sąd

• **Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej dotyczącej przemocy domowej**

Lp.	ZADANIA	REALIZATORZY
1	udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, kolportaż ulotek informacyjnych	Policja, GOPS, szkoły, służba zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny
2	utworzenie gablot informacyjnych w GOPS i Placówkach Opieki Zdrowotnej oraz rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy.	Policja, GOPS, szkoły, służba zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny
3	edukacja w zakresie przemocy w rodzinie kierowana do dzieci i młodzieży szkolnej	Policja, szkoły, Zespół Interdyscyplinarny
4	edukacja lokalnych środowisk społecznych w zakresie rozpoznawania i reagowania na symptomy pomocy	zewnętrzne instytucje szkolące, Zespół Interdyscyplinarny
5	akcja informacyjna, gdzie szukać pomocy w sytuacjach przemocy w formie pogadarek na zebraniach z rodzicami	Szkoły, Zespół Interdyscyplinarny
6	ekspozycja numerów telefonów, pod którymi ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc i wsparcie	wszystkie instytucje z terenu Gminy Puszcza Mariańska, Zespół Interdyscyplinarny
7	realizowanie programów wspierających walkę z przemocą	szkoły, Policja, GOPS, organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny
8	Wsparcie działań kulturalnych o charakterze profilaktycznym w tym między innymi organizowanie spektakli teatralnych dla uczniów o tematyce przemocy, uzależnień	Szkoły, GKRPA, organizacje pozarządowe, GOPS, GOK, Zespół Interdyscyplinarny
9	realizowanie szkolnego programu profilaktyki uzależnień	Szkoły, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny
10	prowadzenie rozmów (spotkań) z osobami doznającymi przemocy domowej w zakresie ich praw, w tym głównie w zakresie możliwości ich prawnej obrony przed osobą stosującą przemoc w rodzinie.	Policja, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Grupa Diagnostyczno-Pomocowa

- **Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, poprawa skuteczności podejmowanych działań.**

Lp.	ZADANIA	REALIZATORZY
1	organizowanie szkoleń dotyczących przemocy domowej dla pracowników socjalnych, policjantów, pedagogów, wychowawców, pracowników służb medycznych, członków GKRPA	Zespół Interdyscyplinarny, zewnętrzne instytucje szkolące
2	współpraca przy realizacji procedury „Niebieska Karta”	Policja, GOPS, GKRPA, Placówki oświatowe, służba zdrowia
3	Prowadzenie spotkań w placówkach oświatowych, zarówno z młodzieżą, jak i nauczycielami, celem zwrócenia uwagi na konieczność niezwłocznego podejmowania stosownych działań w ramach „wczesnej interwencji” w sprawach dzieci zagrożonych przemocą domową.	Policja, szkoły

6. ZAMIERZONE ZMIANY EFEKTÓW REALIZACJI PROGRAMU

- Zatrzymanie lub zmniejszenie przemocy domowej.
- Zwiększenie samokontroli złości u osób stosujących przemoc w rodzinie – poszerzenie ich świadomości na temat skutków własnych działań, zwiększenie u nich poziomu wiedzy na temat przemocy.
- Poprawa sposobu funkcjonowania rodziny (relacji małżeńskich, lepszych metod wychowawczych wobec dzieci.
- Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
- Zwiększenie liczby specjalistów przygotowanych do realizacji programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych.
- Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.

6.1 SPODZIEWANE EFEKTY W STOSUNKU DO BEZPOŚREDNICH ODBIORCÓW PROGRAMÓW (osób stosujących przemoc domową uwzględniając osoby dotknięte przemocą)

- Zaprzestanie stosowania przemocy przez osobę dotychczas ją stosującą.
- Dostarczenie osobie stosującej przemoc w rodzinie informacji na temat przemocy domowej(np. mechanizmach powstawania przemocy, rozpoznania sygnałów ostrzegawczych zapowiadających wybuch agresji), jak też wzbudzenie motywacji do zmiany swojej sytuacji.
- Opracowanie planu bezpieczeństwa zapobiegającego użyciu siły i przemocy.
- Nauczenie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez użycia przemocy.
- Zapewnienie osobie doznającej przemocy domowej wsparcia w rozwiązywaniu problemów przemocy domowej.

6.2 SPODZIEWANE EFEKTY W STOSUNKU DO SŁUŻB, INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I INNYCH PODMIOTÓW DZIAŁAJACYCH NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

- Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy dla osób stosujących przemoc domową.
- Pobudzenie inicjatywy i aktywności społecznej różnych podmiotów do poszukiwania nowych pomysłów, uruchamiania działań zespołowych, podtrzymywania dobrych praktyk i rozwijania skutecznych programów na rzecz osób stosujących przemoc domową.
- Inicjowanie współpracy i integrowanie środowiska zawodowego i całej organizacji wokół celów programów dla osób stosujących przemoc domową.
- Zwiększenie i pogłębienie wiedzy i wzmocnienie wrażliwości na problemy osób i rodzin (zmiany przekonań na temat przemocy domowej, w tym sytuacji osób stosujących przemoc i osób doznających przemocy oraz możliwości im pomagania, zwłaszcza w społecznościach lokalnych i w środowiskach, zajmujących się niesieniem pomocy.

7. ODBIORCY PROGRAMU

- a) Osoby doznające przemocy domowej, w tym: - - dzieci,
 - współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
 - osoby starsze,
 - osoby niepełnosprawne.
- b) Świadkowie przemocy w rodzinie.
- c) Osoby stosujące przemoc domową.
- d) Przedstawiciele władz lokalnych.

Przedstawiciele instytucji i służb, pracujących na rzecz dzieci i rodzin (nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy, psycholodzy, pracownicy socjalni, policjanci, pracownicy służby zdrowia, kuratorzy, działacze w organizacjach pozarządowych).

8. REALIZATORZY PROGRAMU

- Wójt Gminy Puszcza Mariańska ,
- Sąd Rejonowy w Żyrardowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej
- Szkoły działające na terenie gminy Puszcza Mariańska oraz inne placówki oświatowe,
- Posterunek Policji w Puszczy Mariańskiej,
- Służba Zdrowia,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Puszczy Mariańskiej

9. TERMIN REALIZACJI

Program realizowany będzie w latach 2026-2030.

10. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2026- 2030 będą:

- środki finansowe, pochodzące z budżetu gminy, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
- środki pozyskane z innych źródeł.

11. MONITORING PROGRAMU

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Monitoring umożliwi analizę w realizacji podejmowanych działań oraz przyczyni się do oceny skuteczności podejmowanych działań. Monitoring odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość jego realizatorów, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu tj.:

- form udzielanej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- rodzaju działań kierowanych do osób stosujących przemoc domową,
- poszczególnych instytucji pomagającym osobom doznającym przemocy domowej.

12. EWALUACJA PROGRAMU

Podstawowym celem ewaluacji programu jest przede wszystkim podejmowanie odpowiednich działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. Ponadto ewaluacja Programu będzie miała na celu dostosowanie odpowiednich form wsparcia do określonego rodzaju potrzeb oraz problemów istniejących w Gminie Puszcza Mariańska.

Wskaźnikiem ewaluacji będą następujące elementy:

- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”
- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu,
- liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba osób stosujących przemoc domową,
- liczba zgłaszanych interwencji domowych, w tym z powodu przemocy domowej.
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”

Ewaluację Programu prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puszczy Mariańskiej we współpracy ze wszystkimi

instytucjami realizującymi zadania przeciwdziałania przemocy domowej.

13. SPRAWOZDANIE KOŃCOWE

Sprawozdanie końcowe z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Gminy Puszcza Mariańska przygotuje Przewodniczący wraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i corocznie do 31 marca w latach 2026 - 2030 przedstawi do przyjęcia Wójtowi Gminy Puszcza Mariańska .

14. PODSUMOWANIE

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2026-2030 w Gminie Puszcza Mariańska stanowi strategiczne narzędzie, mające na celu ochronę osób dotkniętych przemocą oraz budowę bezpiecznego i wspierającego środowiska lokalnego. Realizacja programu opiera się na kompleksowym podejściu, łączącym działania prewencyjne, edukacyjne oraz interwencyjne, które są dostosowane do realnych potrzeb społeczności.

Podkreślenie roli współpracy interdyscyplinarnej oraz zaangażowania szerokiego grona partnerów gwarantuje skuteczność i trwałość podejmowanych działań. Wdrożenie programu pozwoli na zwiększenie świadomości społecznej, zmianę postaw wobec przemocy oraz poprawę jakości wsparcia dla osób doświadczających przemocy i ich rodzin.

Mając na uwadze dynamicznie zmieniające się potrzeby, zakłada się jego cykliczną ewaluację i aktualizację. Pozwoli to na rozwój bardziej precyzyjnych i długofalowych rozwiązań, efektywnie odpowiadających na wyzwania społeczności gminnej.

Wdrożenie niniejszego programu jest realnym krokiem w kierunku budowania społeczeństwa wolnego od przemocy, opartego na wzajemnym szacunku i wsparciu.

Przewodniczący Rady Gminy

Wiesław Pietras

Uzasadnienie

Do zadań własnych gminy, zgodnie z art.6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r., poz. 1673) należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej.

Program będący przedmiotem niniejszej uchwały został opracowany przez Zespół Interdyscyplinarny w oparciu o w/w ustawę oraz Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 z uwzględnieniem potrzeb, możliwości i zasobów gminy Puszcza Mariańska.

Program stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwięzianych w przemoc domową.

Program zawiera charakterystykę przemocy domowej jako zjawiska społecznego, wykaz celów, zadań i kierunków Programu, jego adresatów oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań.

Podstawę Programu stanowi diagnoza problemu przemocy i jego rozmiarów na terenie Gminy Puszcza Mariańska.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Puszcza Mariańska na lata 2026 –2030 jest w pełni uzasadnione.

Wójt Gminy Puszcza Mariańska

Krzysztof Boryna